

Master Architectuur Zuyd Hogeschool

*Verslag van de beperkte opleidingsbeoordeling
2 december 2020*

Colofon

Instelling en opleiding

Zuyd Hogeschool
Herdenkingsplein 12, Maastricht
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg: positief

Opleiding: hbo-master Master Architectuur
Locatie: Maastricht
Variant: Duaal (sinds 1-9-2020; daarvoor Deeltijd)
Croho-nummer: 44336

Visitatiecommissie

Drs. R.R. (Raoul) van Aalst, voorzitter
Prof. ir. W. (Wim) van den Bergh, deskundige
Ir. drs. E.P.N. (Eireen) Schreurs, deskundige
J. (Julia) Nabbe, student-lid
Mevrouw drs. A.N. (Astrid) Koster, secretaris
De commissie is vooraf voorgelegd aan de NVAO.

De visitatie is uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van
AeQui Nederland
Vlindersingel 220
3544 VM Utrecht
www.AeQui.nl

Dit document laat zich het beste dubbelzijdig afdrukken.

Inhoudsopgave

Colofon.....	2
Inhoudsopgave.....	3
Inleiding	6
1. Beoogde leerresultaten	8
2. Onderwijsleeromgeving	11
3. Toetsing.....	16
4. Gerealiseerde leerresultaten.....	18
Bijlagen.....	21
Bijlage 1 Visitatiecommissie	22
Bijlage 2 Programma visitatie	23
Bijlage 3 Bestudeerde documenten	24

Samenvatting

Op 2 december 2020 is de hbo-masteropleiding Master Architectuur van Zuyd Hogeschool digitaal gevisiteerd door een commissie van AeQui. De deeltijdse vierjarige masteropleiding leidt studenten op tot masteropgeleide architecten die het recht biedt op inschrijving als architect in het Architectenregister van het Stichting Bureau Architectenregister (SBA). Het totaaloordeel van de commissie is **positief**.

Beoogde leerresultaten

De professionele masteropleiding Architectuur van Zuyd Hogeschool leidt studenten op tot een architect die in staat is tot zelfstandige beroepsbeoefening, die leidinggevende kwalificaties bezit en die steeds in staat is tot functioneren in multidisciplinaire omgeving (bouwers, beslissers), die een beargumenteerd ruimtelijk (gebouw)ontwerp kan maken en weten hoe dat gerealiseerd kan worden. De kern van de opleiding is fenomenologisch en autobiografisch van aard. Het sterke profiel van de opleiding sluit aan bij de behoefte van het werkveld. De filosofie achter het concept van de opleiding is doordacht en doorwrocht. Het profiel kan wel nog breder verbaal uitgedragen worden. De beoogde leerresultaten sluiten als competenties aan bij de visie van de opleiding en zijn ook adequaat uitgewerkt. De eindkwalificaties van de opleiding voldoen ook aan nationale en internationale richtlijnen en eisen voor masteropgeleide architecten. Onderzoek en internationalisering krijgen voldoende aandacht. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Onderwijsleeromgeving

De vormgeving van het uitdagende onderwijsprogramma is door het binnenschools en buitenschools curriculum sterk beroepsgericht en op zowel filosofisch als didactisch niveau goed doordacht. Ook is het werkveld actief betrokken om het programma inhoudelijk in te vullen. Het concept van het *hidden curriculum* is een mooie vondst die past bij de ambitie van de opleiding. Wel kunnen de elementen van het *hidden curriculum* verder geëxpliciteerd worden, om het bereiken ervan te kunnen garanderen. De opleiding beschikt over voldoende en gekwalificeerd personeel. Het gedreven en enthousiaste team heeft als geheel zowel inhoudelijke expertise, als expertise op het gebied van begeleiding, toetsing, didactiek en

onderzoeksvaardigheden. De meeste docenten zijn ook werkzaam als architect. Docenten geven studenten veel persoonlijke aandacht. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Toetsing

Het toetsprogramma van de masteropleiding Architectuur staat beschreven in de toetsnota en is zorgvuldig opgebouwd en uitgewerkt. De opleiding heeft accurate en heldere keuzes gemaakt over de inhoudelijke invulling van het nieuwe toetsprogramma. De competenties en de inhoud van het curriculum toetst de opleiding deugdelijk. Het panel suggereert het gebruik van leeruitkomsten om het beoordelen van de competenties en de inhoud van het project te kunnen combineren. Het beoordelingsproces voeren de beoordelaars gedegen en integer uit: in het bijzonder is de formatieve evaluatie sterk te noemen. De opleiding treft goede maatregelen om de kwaliteit van de toetsing te borgen, met name de examencommissie functioneert goed. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Gerealiseerde leerresultaten

De afstudeerfase van de masteropleiding Architectuur bestaat uit een theoretische thesis, een portfolio en een meesterproef. Het afstuderen is adequaat opgezet. De eindwerken zijn van inhoudelijke goede kwaliteit en zij getuigen van het masterniveau. De eindwerken zijn navolgbaar en evenwichtig beoordeeld en de beoordelingen komen overeen met de kwaliteit van het werk. Studenten ontvangen adequate feedback. De koppeling van de feedback met de competenties kan worden versterkt. De kwaliteit van de eindwerken wordt structureel en actief geborgd. De studenten zijn voldoende toegerust te functioneren

als architect: het werkveld waardeert de zelfstandigheid van studenten. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Aanbevelingen

Met het oog op de toekomst geeft de commissie volgende suggesties ter overweging:

- Zorg voor rust en ruimte om de verbetermaatregelen te kunnen bestendigen;
- Zorg ervoor dat docenten beter weten van elkaar wat ze doen. Een iets scherpere focus op de ambitie van de opleiding kan hierin behulpzaam zijn;
- Onderzoek hoe de invloed van het door studenten verrichte onderzoek op het ontwerp nog verder kan worden vergroot;
- Expliciteer, binnen de grenzen van de definitie, de beoogde elementen van het *hidden curriculum*. Zo kan het bereiken ervan nog beter gegarandeerd worden;
- Blijf waakzaam op goede ateliervoorzieningen voor studenten, zodat de inrichting van de opleiding met het ateliermodel passend blijft en de verworven identiteit in de toekomst niet verloren gaat;
- Versterk de koppeling van de feedback met de competenties. Onderzoek of het gebruik van leeruitkomsten om het beoordelen van de competenties en de inhoud van het project te kunnen combineren op korte termijn haalbaar is.

Alle standaarden van het NVAO-kader zijn positief beoordeeld. Op die grond geeft de visitatiecommissie een **positief advies** inzake accreditatie van de professionele masteropleiding Architectuur.

Namens de voltallige visitatiecommissie,
Utrecht, maart 2021

drs. R.R. van Aalst
Voorzitter

drs. A.N. Koster
Secretaris

Inleiding

De professionele masteropleiding Architectuur van Zuyd Hogeschool leidt studenten op tot architecten. Het diploma van deze opleiding biedt het recht op inschrijving als architect in het Architectenregister van het Bureau Architectenregister (BA), het behaalde diploma wordt binnen de gehele Europese Unie erkend. Afgestudeerden mogen de titel Master of Science voeren.

De instelling

De Master Architectuur is een masteropleiding binnen Zuyd Hogeschool. Deze en andere opleidingen van het architectonische domein (Bachelor Vormgeving –Architectuur- en Interieurvormgeving, Master of Science in Architectuur, Master Interior Architecture) zijn onderdeel van de Architectuur Academie Maastricht (AAM).

De opleiding

Na de afronding van de master Architectuur voldeet de afgestudeerde aan de nationale richtlijnen en eisen zoals gesteld in de Wet op de Architectentitel en kan de afgestudeerde ingeschreven worden in het Architectenregister van de Stichting Bureau Architectenregister (SBA) in Den Haag. Op basis van deze eisen dient een afgestudeerde te beschikken over een masteropleiding Architectuur en dient deze ook minstens twee jaar relevante beroepservaring te hebben opgedaan. De eisen die aan een beginnende architect worden gesteld zijn ook op Europees niveau omschreven (Europese richtlijn, artikel 3, EG-document III/D/9125/1/89-EN). De omschrijving van het beginniveau in de WAT (Wet op de Architectentitel, 2010) en de registratie-eisen van het Architectenregister (SBA) corresponderen met deze Europese richtlijn. De eindtermen van de opleiding zijn mede bepaald door de Europese richtlijnen, dat betekent dat de afgestudeerde student zijn vak in de gehele Europese Gemeenschap mag uitoefenen. Afgestudeerden mogen de titel Master of Science (MSc) voeren.

Momenteel is de voertaal van de opleiding Nederlands. Binnen een termijn van vier jaar zal gepoogd worden het gehele onderwijs in het Engels te kunnen uitvoeren. De reden hiervoor is dat het werkveld van architecten internationaal van aard

is. Daarnaast bestaan er bij een Engelstalige opleiding meer mogelijkheden voor de instroom van internationale studenten. Het panel vindt dit een adequate uitleg.

De visitatie

Hogeschool heeft aan AeQui opdracht gegeven de onderhavige visitatie uit te voeren. Hiertoe heeft AeQui in samenwerking met de opleiding een onafhankelijke en ter zake kundige commissie samengesteld. Met vertegenwoordigers van de opleiding heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden.

Vanwege de COVID-19-pandemie en de geldende reisbeperkingen heeft de visitatie op 2 december 2020 digitaal plaatsgevonden volgens het NVAO-beoordelingskader 2018 voor een beperkte opleidingsbeoordeling. Het programma is in bijlage 2 weergegeven.

Het panel is unaniem akkoord gegaan met een digitale visitatie. Het voorbereidende overleg van de commissie en de gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding vonden ook digitaal plaats, maar weken inhoudelijk niet af van een fysieke procedure. De commissie heeft op deze wijze een goed beeld gekregen van de kwaliteit van de opleiding.

De commissie heeft zich daarbij expliciet georiënteerd aan het cluster waarin deze opleiding geplaatst is. Dit is met het voltallig panel gedaan, tijdens het voorbereidend overleg, en afsluitend bij de oordeelsvorming. De hiertoe benodigde kennis was aanwezig in (een deel van) het panel.

De commissie heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd; aan het einde van de visitatie is de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies van de commissie.

Deze rapportage is in februari 2021 in concept toegestuurd aan de opleiding; de reacties van de opleiding zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage.

Op initiatief van de opleiding gaat een ontwikkelgesprek plaatsvinden in (september 2021: een ontwikkelgesprek voor zowel de master Architectuur, als de master Interior Architecture welke in juni 2021 wordt gevisiteerd). De resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling.

1. Beoogde leerresultaten

De professionele masteropleiding Architectuur van Zuyd Hogeschool leidt studenten op tot een architect die in staat is tot zelfstandige beroepsbeoefening, die leidinggevende kwalificaties bezit en die steeds in staat is tot functioneren in multidisciplinaire omgeving (bouwers, beslissers), die een beargumenteerd ruimtelijk (gebouw)ontwerp kunnen maken en weten hoe dat gerealiseerd kan worden. De kern van de opleiding is fenomenologisch en autobiografisch van aard. Het sterke profiel van de opleiding sluit aan bij de behoefte van het werkveld. De filosofie achter het concept van de opleiding is doordacht en doorwrocht. Het profiel kan wel nog breder verbaal uitgedragen worden. De eindkwalificaties van de opleiding voldoen aan nationale en internationale richtlijnen en eisen voor masteropgeleide architecten. De beoogde leerresultaten sluiten als competenties aan bij de visie van de opleiding en zijn ook adequaat uitgewerkt. Onderzoek en internationalisering voldoende aandacht. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bevindingen

De professionele masteropleiding Architectuur leidt studenten op tot een architect die in staat is tot zelfstandige beroepsbeoefening, die leidinggevende kwalificaties bezit en die steeds in staat is tot functioneren in multidisciplinaire omgeving (bouwers, beslissers). Deze opleiding leidt op tot een architect die zijn nek durft uit te steken en die in staat is om verder te kijken dan de wereld die hij al kent. De student ziet mogelijkheden, kan inspireren, durft keuzes te maken en weet deze te integreren.

Afgestudeerden mogen de titel Master of Science voeren. De eisen die aan een beginnende architect worden gesteld zijn op Europees niveau omschreven, de omschrijving van het beginniveau in de WAT (Wet op de Architectentitel, 2010) en de registratie-eisen van het Architectenregister (SBA) corresponderen met deze Europese richtlijn. De eindkwalificaties zijn aan deze richtlijnen ontleend.

De opleiding biedt haar onderwijs aan op basis van een set richtinggevende en relevante competenties. De beoogde eindkwalificaties zijn mede ontleend aan de door het relevante beroepenveld opgestelde beroepsprofielen en/of beroepscompetenties. De opleiding heeft de begintermen van de Wet op de Architectentitel (WAT) als uitgangspunt genomen voor het

formuleren van de eindtermen van de opleiding. Tevens wil ze dat de kwalificaties erkend zijn door haar academieraad/werkveldcommissie.

De opleiding heeft negen competenties geformuleerd die aan de orde zijn in het binnenschools curriculum. Deze competenties komen voort uit de beroepsvisie en zijn in drie groepen verdeeld. Drie van de negen competenties zijn ook onderdeel van het buitenschools curriculum en vormen op die wijze de beroepspraktijkervaring in het architectenbureau.

De opleiding heeft in een schema de Dublindescriptoren afgezet tegen de eigen competenties.

De opleiding heeft het masterniveau geoperationaliseerd in vier niveaubeelden, waarin de te behalen niveaus vermeld staan. Het niveau stijgt in de loop van de studie jaren.

In de didactiek van het onderwijs aan de academie staat een autobiografische benadering van de thema's locaties, architectonische ruimte en materialiteit centraal. Autobiografisch betekent voor de opleiding méér dan zelf kiezen: het betekent dat studenten zichzelf als ontwerper leren kennen en de ruimte krijgen hun verhouding tot de actualiteit van de wereld gedurende de studie vorm te geven. In het debat

voert de opleiding onderzoek uit aan de hand van de begrippen plaats, retorica en esthetica: architecten en ontwerpers houden zich bezig met het analyseren en vormgeven van ruimte binnen een bestaande conditie en context. De opleiding heeft daarbij als uitgangspunt dat er qua vormgevingscontexten (qua architectonische ruimte) drie ruimtelijke schalen onderscheiden kunnen worden van waaruit de architect/ontwerper intervenueert: landschap, stad en huis. Elke schaal heeft en vormt z'n retorica op basis van de aan die schaal verbonden contextuele/ruimtelijke/natuurlijke eigenheden. Esthetiek gaat over de zintuigelijke waarneming van de werkelijkheid of in het bijzonder in ons geval de architectonische conditie in al haar kwaliteiten. Deze benaderingen tezamen vormen de student tot architect en tot zelfstandig cultureel ondernemer.

De opleiding opereert in opleidings Samenwerkingsverbanden, op nationaal niveau zoals het Landelijk Overleg Bouwkunst (LOBO). Verder beschikt de opleiding over een werkveldcommissie die is onderdeel van de Academieraad.

Onderzoek

De opgave bij de bacheloropleiding Architectuur- en Interieurvormgeving heeft als doel een instrumentarium te zijn om primair de vaardigheidsvakken eigen te maken. Bij de masteropleiding Architectuur ligt de primaire focus op de onderzoekvaardigheden en de inhoudelijke koppeling aan het ontwerp of de interventie. Het onderzoek bouwt voort op de eerder verworven onderzoekvaardigheden en verbreedt en verdiept deze.

Internationalisering

De opleiding kent een internationale oriëntatie. De student krijgt onder andere de ervaring van de (eu)regionale diverse culturele context. De Samenwerkingsverbanden waarin een groot aantal architecten opereert, zijn veelal euregionaal/internationaal. De keuze van jaar- en gastdocenten is tevens gebaseerd op de kennis

en inbreng van de beroepspraktijk van relevante (inter)nationale ontwikkelingen.

Overwegingen

De missie en de visie van de opleiding Master Architectuur is uitgebreid geformuleerd. De filosofie achter het concept van de opleiding, waarin de fenomenologie en waarneming, centraal staat, is doordacht en doorwrocht. Het panel is van oordeel dat de opleiding beschikt over een mooi en onderscheidend profiel.

Hoewel het panel vindt dat bescheidenheid past bij de fenomenologische oriëntatie van de opleiding, vindt het panel ook dat de opleiding meer verbaal reclame mag maken voor het profiel en de kwaliteiten van de opleiding. Het panel raadt dan ook aan binnen de eigenzinnigheid van de opleiding de kwaliteiten van de opleiding meer uit te dragen. De kwaliteit van de opleiding is vooral gelegen in het ontwerp.

De beoogde leerresultaten sluiten als competenties aan bij de visie. De visitatiecommissie stelt vast dat de opleiding voldoet aan internationaal aanvaarde niveaubeschrijvingen en standaarden (Dublindescriptoren voor de master). De opleiding hanteert beoogde leerresultaten die passen bij de visie van de opleiding over een afgestudeerde architect. De visie wordt zichtbaar gedragen door het hele team. Ook beschikt de opleiding over een duidelijk onderzoeksmatig perspectief. De invloed van onderzoek op het ontwerp kan nog verder worden uitgewerkt.

De doelstellingen en de eindkwalificaties zijn volgens de commissie adequaat uitgewerkt: alle competenties zijn vertaald in leerdoelen die passen bij het eindniveau van de masteropleiding. Ook zijn deze leerdoelen voldoende beroeps- en praktijkgericht. Wel suggereert het panel het gebruik van leeruitkomsten (zie ook standaard 3).

De commissie is van oordeel dat de opleiding aansluit bij de ontwikkelingen en de behoefte in het werkveld: door de afstemming met het werkveld voldoet de opleiding qua inhoud, niveau en oriëntatie aan datgene wat in het architectonische werkveld, zowel nationaal als internationaal, gevraagd wordt van een afgestudeerde. Tevens erkent de academieraad/werkveldcommissie de competenties van de opleiding. De leden van de werkveldadviescommissie kenmerken zich volgens de commissie door een hoge kwaliteit en sterke betrokkenheid.

De opleiding heeft tot slot duidelijk aandacht voor het internationale aspect van de opleiding. Dit komt mede door de internationale

samenwerkingsverbanden waar de opleiding onderdeel van uitmaakt. Het panel heeft geconstateerd dat de opleiding zich ontwikkelt tot een Engelstalige opleiding. Zoals eerder vermeld ligt de kwaliteit van de opleiding vooral gelegen in het ontwerp, en minder in taal. Dit maakt de ontwikkeling naar het Engels als voertaal van de opleiding complex. Het panel steunt deze ontwikkeling naar het Engels en adviseert helder te zijn over de keuzes die de opleiding maakt, ook als deze keuzes eigennuttig zijn.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

2. Onderwijsleeromgeving

De vormgeving van het uitdagende onderwijsprogramma is door het binnenschools en buitenschools onderwijs sterk beroepsgericht en op zowel filosofisch als didactisch niveau goed doordacht. Ook is het werkveld actief betrokken om het programma inhoudelijk in te vullen. Het concept van het *hidden curriculum* is een mooie vondst die past bij de ambitie van de opleiding. Wel kunnen de elementen van het *hidden curriculum* verder geëxpliciteerd worden, om het bereiken ervan te kunnen garanderen. De opleiding beschikt over voldoende en gekwalificeerd personeel. Het gedreven en enthousiaste team heeft als geheel zowel inhoudelijke expertise, als expertise op het gebied van begeleiding, toetsing, didactiek en onderzoeksvaardigheden. De meeste docenten zijn ook werkzaam als architect. Docenten geven studenten veel persoonlijke aandacht. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bevindingen

Programma

De masteropleiding Architectuur is een vierjarige duale opleiding met een omvang van 240 ec. De studie- en praktijkdelen van de opleiding omvatten elk 120 EC. De opleiding hanteert het duale systeem van tegelijkertijd studeren en werken. De opleiding heeft vastgelegd dat studenten minimaal 840 praktijken per jaar maakt om te kunnen voldoen aan de werkervaringseis. De student werkt bij een architectenbureau en heeft een mentor die zelf minimaal 3 jaar ingeschreven is in het architectenregister. Tot 1 september 2020 stond de opleiding geregistreerd als een deeltijd opleiding, met overigens dezelfde opzet met een studie- en praktijkdeel. De wijziging in registratie is doorgevoerd omdat dit naar oordeel van de opleiding een betere weergave van de feitelijke situatie is.

De opleiding bestaat uit drie onderdelen: project, theorie, beroepservaring. Deze drie onderdelen vormen samen een driehoek. Het onderwijs kenmerkt zich door een combinatie, afwisseling en wisselwerking van het leren op de academie en leren door werken in een relevante werkomgeving. Het is noodzakelijk voor deze onderwijsvorm dat studenten naast het onderwijs binnen de academie leren in de beroepspraktijk.

Doordat de wettelijke beroepservaringsperiode geïntegreerd is in de opleiding kan de student zich direct na afronding van de studie inschrijven als architect in het architectenregister.

Het curriculum is erop gericht dat de student twee typen van basisvaardigheid leert en weet te beheersen. Dit zijn ten eerste competenties die gericht zijn op de beheersing van een zelfstandige beroepsuitoefening en de daarbij behorende technische, sociale, ethische en wettelijk-procedurele aspecten. Daarnaast zijn dit competenties die gericht zijn op de beheersing van bouwkunst in de zin van architectonische kwaliteit. Een geslaagd leerproces komt tot uitdrukking in de beeldende prestatie en/of het beeldende onderzoek en eindproduct, en de materiële en technische vaardigheid die daaruit blijken.

Het eerste jaar richt zich op de balans tussen creatieve en technische inzichten. In het tweede jaar staat het architectonisch ontwerpvermogen centraal. In het derde jaar ligt de focus op het eigen onderzoekend vermogen. In het tweede semester van het derde jaar schrijven studenten een thesis over een zelfgekozen thema die de basis vormt voor een architectonische interventie voor een specifieke plaats.

Learning community

Het fundament van het theoretisch onderwijs is literatuuronderzoek. Het literatuuronderzoek van primaire en secundaire bronnen wordt met 'aanwijzingen tot zelfstandig theoretisch werken' ondersteund. Tevens worden primaire bronnen, zoals gebouwen en tekeningen, betrokken bij het onderzoek. In referaten en werkstukken worden literatuur en bronnen gepresenteerd c.q. vastgelegd.

Het projectonderwijs moedigt de student aan om zelf de rijkdom en de kennis van de architectonische ruimte in al haar breedte te onderzoeken. In het onderzoekende ontwerponderwijs staat het leren van de student aan de hand van projecten centraal. Deze projecten impliceren een individueel leerproces of onderzoeksproces waar de student vanuit de ontwerpopdracht in gesprek gaat met de docent-professional hierover.

Naast dat de studenten digitale gereedschappen voor het ontwerpen gebruiken, stimuleert de academie dat studenten ontwerpschetsen, tekeningen en modellen met de hand te maken. De opleiding beschouwt deze schetsen, tekeningen en presentaties als uitdrukking van de eigen identiteit en het eigen handschrift, net zoals het werken met (studie)maquettes. Het proces van denken en maken leert de student potentiële mogelijkheden op een directe manier te ontdekken.

Bij de onderzoek- en ontwerp opdrachten binnen de opleiding vindt leren plaats in een atelierachtige situatie met een collaboratief karakter. Met alle architectuurdisciplines bouwt de opleiding aan één gezamenlijke community met een eigen identiteit. Alle jaargroepen van het eerste tot en met het derde jaar leren en werken in één atelier dat bestaat uit ongeveer 25 studenten. Deze leeromgeving, 'learning community', speelt een didactische rol: er is sprake van kennisdeling en kennisuitwisseling.

Ter ondersteuning van het atelieronderwijs komen ook andere werkvormen aan de orde. De vormen die gehanteerd worden zijn: lezingen, hoor- werkcolleges, literatuurcolloquia, workshops en excursies.

Hidden curriculum

In het atelier speelt ook het begrip *hidden curriculum* een rol. Daaronder verstaat de opleiding dat studenten kennis en vaardigheden verwerven over thema's zonder dat opleiding daarover een vak aanbiedt. Via de feedback van docenten leren studenten over hun concrete concepten en verwerven ze expertise ten aanzien van niet geroosterde kennis en vaardigheden. De gesprekken tussen studenten dragen bij aan hun ontwikkeling, dankzij de ateliersetting en de kleine persoonlijke aanpak van de academie. Samenwerking kan leiden tot gezamenlijke niet geplande initiatieven (bezoek aan een gebouw of expositie) en tot samenwerking binnen een project.

Onderzoek

Er participeren twee docenten van de master Architectuur in het lectoraat Autonomie en Openbaarheid in de Kunsten. Zij implementeren onderzoeksvaardigheden waarin de systematische ontvankelijkheid voor de wereld centraal staat, 'knowing through experience' zoals eerder reeds aangegeven.

De academische vorming en de beroepservaringsperiode vinden niet na elkaar plaats, maar tegelijkertijd: de opleiding noemt dit 'synchroon zwemmers' in elke betekenis van het woord. Een ervaring of gedachtenbeweging die in het werkveld van de student plaatsvindt heeft in dit licht een continue wisselwerking en afstemming op zijn academisch proces én omgekeerd.

Instroom

De master Architectuur is zowel toegankelijk voor studenten met een bachelordiploma Architectuur- en Interieurvormgeving als voor studenten met een Built Environment van Zuyd Hogeschool.

De instroom is dus tweeledig: zowel studenten met een creatieve als met een technische vooropleiding kunnen instromen in de opleiding. Studenten van de opleiding Architectuur- en Interieurvormgeving krijgen een cursus over de technische aspecten van het vak van architect, hiernaast is er een cursus voor de studenten van de opleiding Built Environment in ontwikkeling die gaat over de beeldende aspecten van het vak en over een noodzakelijke kritisch-reflectieve houding om ook deze instroom te vergroten.

Ook bestaat de mogelijkheid om in te stromen vanuit vergelijkbare opleidingen elders in binnen- en buitenland. De opleiding streeft naar een verhouding van 80% Nederlandse studenten en 20% internationale studenten.

Personeel

Alle docenten van de verschillende AAM-opleidingen vormen tezamen het docententeam AAM. De masteropleiding Architectuur beschikt per 1 oktober 2020 over 1,2 fte onderwijzend personeel in loondienst (7 docenten) en 0,84 fte personeel niet in loondienst (7 docenten). De docent-student verhouding is, op basis van 37 studenten 1:18,1 (exclusief instructeurs). Veel docenten werken niet alleen voor deze opleiding, maar participeren ook in de werkplaatsen van de opleiding Vormgeving, de opleiding Autonome Beeldende Kunst en de opleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving.

Voorzieningen en begeleiding

In het gebouw aan het Herdenkingsplein in Maastricht zijn onderwijsruimten beschikbaar en kunnen studenten gebruik maken van atelierruimte. De atelieroppervlakte en de technische voorzieningen hebben de grens van het maximaal toelaatbare bereikt. Daarom is de opleiding momenteel bezig met een herinrichtingsplan van het gebouwencomplex.

Elk project is beschreven in een zogenoemd boeklet. De opleiding verwacht van studenten dat zij wekelijks voortgang boeken. De studenten

ontvangt hiervoor wekelijks begeleiding. In de regel heeft de begeleiding een omvang van zes uur per week voor de gehele groep van 4 tot 15 studenten. Studenten van een groep nemen deel aan de feedback op werk van anderen. Dan geven studenten ook tussenpresentaties over hun werk. De opleiding bevordert daarmee de dialoog tussen de studenten.

De studieloopbaanbegeleiding kent binnen de master Architectuur een sterk individueel karakter. Ook binnen het atelieronderwijs is sprake is van het centraal stellen van intensieve persoonlijke begeleiding.

Aanpassingen Corona

Tijdens de coronapandemie heeft de opleiding een aantal aanpassingen gedaan om het onderwijs te kunnen uitvoeren. Zo combineren studenten het werken aan een ontwerp in kleine groepen met digitale blended learning elementen en ontmoeten zij elkaar nu online tijdens de lunch-lectures op vrijdag. Ook de begeleiding vindt zoveel mogelijk digitaal plaats. Docenten missen hierin dat zij ontwerpen kunnen duiden met studenten, gaven zij aan tijdens de visitatie. De opleiding handhaaft – zoveel mogelijk, met de benodigde aanpassingen, het ateliermodel. Dit ziet zij als essentieel in het onderwijsmodel, en moeilijk volledig digitaal vorm te geven.

Overwegingen

Het panel heeft het onderwijsprogramma van de master Architectuur bestudeerd en besproken met studenten en docenten. De vormgeving van het uitdagende onderwijsprogramma is naar het oordeel van het panel op zowel filosofisch als didactisch niveau goed doordacht en er is actieve betrokkenheid van het werkveld om het programma inhoudelijk in te vullen. Het panel is van mening dat de beroepsgerichte oriëntatie van de opleiding hierdoor duidelijk zichtbaar is in het programma.

De opbouw van het curriculum is integer en doorwrocht. De commissie vindt de driehoek project, theorie en beroepservaring een mooie manier om de opbouw en inhoud van de opleiding inzichtelijk te maken. In een werkweek verandert een student steeds van perspectief. In deze wisselwerking ontwikkelen studenten zich tot architect. Deze structuur is een van de verbeterlagen die de opleiding heeft weten te realiseren sinds de vorige visitatie. De commissie waardeert dit.

Het panel constateert hierdoor dat de samenhang in het programma sterk is. Het binnenschoolse en buitenschools curriculum zijn nadrukkelijk verweven met elkaar en in het programma is een duidelijke opbouw in het niveau van de competenties aangebracht die in het niveaubeeld beschreven zijn. Door de afstemming tussen docenten versterkt de opleiding deze samenhang. Het programma kent een inhoudelijke samenhang, waarbij in de verschillende projecten nadrukkelijk op de verworven kennis en vaardigheden van vorige onderdelen wordt voortgebouwd. Hierbij is sprake van een toename van de complexiteit.

Ook de definitie en uitwerking van het begrip *hidden curriculum* vindt de commissie een mooie vondst die past bij de fenomenologische ambitie van de opleiding. Het concept *hidden curriculum* kan echter door de impliciete werking ervan ook aangetast worden. Het panel adviseert dan ook binnen de grenzen van het begrip *hidden curriculum* deze wel te expliciteren. Het panel stelt naar tevredenheid vast dat de opleiding al gestart is met de discussie een onderling herkend kader af te stemmen. Iets meer scherpte en focus bij de gemaakte keuzes voor het profiel (zie ook standaard 1) kan hierbij behulpzaam zijn.

Het panel stelt ook vast dat de beoogde inhoud en het niveau van de samenhangende programmaonderdelen adequaat zijn en waarborgen dat afgestudeerden voldoen aan de beoogde eindkwalificaties. De opleiding creëert,

mede door de samenhang, een intensieve en inspirerende leeromgeving.

De onderwijsvormen sluiten goed aan bij de visie van de opleiding: de commissie is van oordeel dat het programma bestaat uit concrete opdrachten in de directe omgeving, die de volledige scope van de opleiding dekken. De projecten bieden studenten de nodige kennis, vaardigheden, ervaring en beroepshouding aan en bereiden hen goed voor op het toekomstig vakgebied. De projecten vormen bovendien een goede balans tussen theorie en de praktijk. Ook studenten zijn tevreden over de inhoud van de opleiding en lijken de toegenomen structuur te waarderen. Het panel adviseert de opleiding door te gaan op de ingeslagen weg en nu het gezaaide te oogsten en erop voort te bouwen.

Ook garandeert de opleiding door de vooraf gestelde eisen dat de werkzaamheden in de projecten op masterniveau kunnen worden uitgevoerd. Het panel is hier tevreden over. Praktijkgericht onderzoek is volgens het panel bovendien goed in het programma en de projecten verweven. Het panel is in dit licht ook van oordeel dat de opleiding beschikt over een adequate onderzoeksomgeving, zowel binnen de eigen instelling als in haar netwerk. Op deze wijze is de instelling in staat om praktijkgericht onderzoek ook daadwerkelijk in de opleiding vorm te geven.

Het panel constateert dat de opleiding passende instroomeisen hanteert en dat de tweeledigheid van de instroom zorgt voor een waardevolle differentiatie waardoor studenten kunnen leren van elkaar. De opleiding gaat adequaat om met de verschillen tussen studenten met een creatieve dan wel met een technische vooropleiding. Het panel stelt tevreden vast dat de opleiding potentiële studenten adequaat voorlicht over de zwaarte en de verwachtingen van de vierjarige opleiding en dat hierdoor het programma ondanks de intensiteit studeerbaar is voor de ingestroomde studenten.

Het panel is van oordeel dat de opleiding beschikt over voldoende en gekwalificeerd personeel voor het verzorgen van het onderwijs in de masteropleiding. Het betrokken, gedreven en enthousiaste team heeft als geheel zowel inhoudelijke expertise op het gebied van het brede vakgebied van de architectuur, als expertise op het gebied van begeleiding, toetsing (door de BKE-certificering), didactiek en onderzoeksvaardigheden. Het team is zowel solide als voldoende flexibel. Alle docenten onderhouden contact met het werkveld. Docenten maken in het onderwijs optimaal gebruik van de meerwaarde die de verschillende achtergronden van de studenten bieden.

De commissie is van oordeel dat de huisvesting en de materiële voorzieningen voor de opleiding krap, maar toereikend zijn. De voorzieningen sluiten voldoende aan op de specifieke aspecten van een architectuuropleiding: zo is er een houtwerkplaats en een lasersnijder. De studiefaciliteiten en de geschiktheid van de onderwijsruimten, werkplekken en de digitale leeromgeving worden ook door de studenten als voldoende beschouwd. Wel zouden studenten het toejuichen als bibliotheek weer een plaats krijgt in het gebouw. Ook zouden studenten graag zien dat de voorzieningen ook in de avond toegankelijk zijn. De commissie beveelt de opleiding aan om druk te houden op de instelling om de voorzieningen te kunnen verbeteren. Dit is essentieel om het onderwijs dat de opleiding beoogt te kunnen blijven verzorgen. De commissie ondersteunt hiermee de wens van de

opleiding om de gerealiseerde resultaten van de inrichting als ateliermodel en de daarmee verworven identiteit niet te verliezen.

De commissie is van oordeel dat de opleiding de begeleiding in alle fasen van de opleiding juist heeft vormgegeven. Deze past bij de didactische visie van de opleiding. Ook de uitvoering van de begeleiding voldoet aan de eisen. Wel beveelt de commissie aan om te onderzoeken op welke wijze in de eerste drie jaar voorkomen kan worden dat studenten in een zwart gat belanden als in het vierde jaar blijkt dat zij te weinig voortgang hebben geboekt. In dit licht suggereert de commissie om naast studieloopbaanbegeleiding al in de opleiding ook expliciet in te zetten op loopbaanbegeleiding. De bereikbaarheid van docenten buiten de lesdagen is prima geregeld. De commissie vindt tot slot dat de (digitale) informatievoorziening aan huidige en toekomstige studenten adequaat is.

Hoewel de opleiding door de Corona maatregelen uitdagingen ervaart, met name omdat het ateliermodel niet volledig digitaal kan worden aangeboden, maakt de opleiding volgens de commissie doordachte keuzes om zo goed mogelijk vervangend of aanvullend online-onderwijs te verzorgen. De inzet van docenten is daarbij groot.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

3. Toetsing

Het toetsprogramma van de masteropleiding Architectuur staat beschreven in de toetsnota en is zorgvuldig opgebouwd en uitgewerkt. De opleiding heeft accurate en heldere keuzes gemaakt over de inhoudelijke invulling van het nieuwe toetsprogramma. De competenties en de inhoud van het curriculum toetst de opleiding deugdelijk. Het panel suggereert het gebruik van leeruitkomsten om het beoordelen van de competenties en de inhoud van het project te kunnen combineren. Het beoordelingsproces voeren de beoordelaars gedegen en integer uit: in het bijzonder is de formatieve evaluatie sterk te noemen. De opleiding treft goede maatregelen om de kwaliteit van de toetsing te borgen, met name de examencommissie functioneert goed. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bevindingen

De AAM hanteert een toetsnota, die het proces van toetsen en beoordeling expliciet maakt. Landelijk hanteren de zes masteropleidingen Architectuur hetzelfde formulier waarop voor de kwalitatieve beoordeling acht beroepskwalificaties worden onderscheiden. De beoordeling van het buitenschoolse curriculum voldoet aan dezelfde eindtermen van de beroepservaring zoals opgesteld door het Bureau Architectenregister.

In het nieuwe toetsprogramma vindt elk semester een beoordeling plaats door middel van een evaluatie van het studieproces. De opleiding werkt met één competentiegericht beoordelingsformulier waarin zij per semester leerwegaafhankelijk de ontwikkeling van de student summatief vaststelt. De studieonderdelen worden zo veel mogelijk in één gezamenlijke sessie intersubjectief beoordeeld per project. Het team van docenten van de opleiding beoordeelt gezamenlijk. Deze docenten komen in overleg met elkaar (afwegen van invalshoeken) tot een beoordeling die transparant wordt gemaakt voor de studenten. Dit leidt vervolgens tot een gewogen gemiddelde met één woordbeoordeling per onderwijseenheid. De beoordeling is intersubjectief en middels een discussie tussen beoordelende docenten komen zij tot overeenstemming.

De master Architectuur kent in haar semesterbeoordeling een drietal onderdelen: project, theorie, beroepservaring. In het midden van deze driehoek (zie ook standaard 2) staat de student die gedurende zijn werkweek continu en afwisselend zijn perspectief verdraait naar één van de hoekpunten project, theorie, beroepservaring.

De opleiding zorgt er op verschillende manieren voor dat de toetsing en de beoordelingen nauwkeurig, valide, betrouwbaar en expliciet zijn. De inhoud en het niveau sluiten ten eerste aan bij de competenties en de leerdoelen. Elke kerncompetentie bestaat uit een aantal beoordelingscriteria. Verder zorgt de opleiding ervoor dat de oordelen intersubjectief zijn. Dit houdt voor de opleiding in dat de beoordeling van cruciale onderdelen plaatsvindt door een commissie van erkende professionals die in een gesprek met elkaar over het werk in staat zijn te komen tot één waardering en die in staat zijn deze waardering transparant te maken.

De examencommissie is georganiseerd op het niveau van de academie AAM. De belangrijkste taak van de examencommissie is het borgen van het eindniveau en van de kwaliteit van toetsen en examens. Zij verricht een controlerende rol op de uitvoering van het toetsbeleid ondermeer door het accorderen van alle beoordelingen en door het verwerken van klachten van studenten en docenten.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat de opleiding beschikt over een toetsstelsel en toetsprogramma dat aansluit bij de toetsvisie van de opleiding. De opleiding heeft accurate en heldere keuzes gemaakt over de inhoudelijke invulling van het nieuwe toetsprogramma. De toetsnota is daarnaast een goede manier om de toetsing inzichtelijk te maken. Het panel stelt tevens vast dat de toetsing aansluit op de beoogde leerresultaten. De beoordelingscriteria van de toetsvormen sluiten zichtbaar aan op de leerdoelen en leren studenten adequaat werken als architect in de beroepspraktijk.

De opleiding besteedt veel aandacht aan de inhoud van het project. De competenties krijgen hierdoor iets minder aandacht, terwijl beiden belangrijk zijn voor de ontwikkeling van studenten. Het onderscheid tussen waar het in de beoordeling gaat over competenties en waar over de inhoud kan naar het oordeel van het panel dan ook worden geëxpliciteerd. Leeruitkomsten zijn in de ogen van de commissie een bruikbaar middel om zowel de competenties als de inhoud van het project kunnen te kunnen combineren.

Het panel concludeert op basis van de gesprekken en op basis van het bestuderen van een aantal toetsen en beoordelingscriteria dat de kwaliteit van de toetsing voldoende is. Zij stelt tevens vast dat de ontwikkelgerichte toetsen een opbouw in complexiteit en beheersingsniveau laten

zien en dat de prestaties van studenten in voldoende mate aan hen worden teruggekoppeld: het panel noemt de monitoring en feedback intensief. Het panel waardeert ook de aandacht voor feedback aan studenten en formatieve evaluatie, die bestaat naast de summatieve toetsing aan het eind van elke periode. Het beoordelingsproces voeren de beoordelaars gedegen en integer uit.

Het panel heeft gezien dat de opleiding sinds de vorige visitatie de toetsing en met name de kwaliteit van de beoordelingen fors heeft verbeterd. De commissie waardeert dat en adviseert deze ontwikkelingskoers vast te houden.

Het panel stelt tot slot vast dat de opleiding goede maatregelen treft om de kwaliteit van de toetsing te borgen. De kwalitatief goede examencommissie heeft een duidelijke rol en neemt haar taak om de kwaliteit van toetsen en tentamens te borgen serieus en weet zich een eigenstandig en kritisch oordeel te vormen over de toetsing en het beoogde eindniveau van de opleiding. De examencommissie doet dit vanuit een houding waarin dialoog, discussie en eigen inbreng centraal staat. Het panel waardeert dat. Het panel heeft dan ook waardering voor de professionaliteit en inzichtelijkheid van het functioneren van de examencommissie.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

4. Gerealiseerde leerresultaten

De afstudeerfase van de masteropleiding Architectuur bestaat uit een theoretische thesis, een portfolio en een meesterproef. Het afstuderen is adequaat opgezet. De eindwerken zijn van inhoudelijke goede kwaliteit en zij getuigen van het masterniveau. De eindwerken zijn navolgbaar en evenwichtig beoordeeld en de beoordelingen komen overeen met de kwaliteit van het werk. Studenten ontvangen adequate feedback. De koppeling van de feedback met de competenties kan worden versterkt. De kwaliteit van de eindwerken wordt structureel en actief geborgd. De studenten zijn voldoende toegerust te functioneren als architect: het werkveld waardeert de zelfstandigheid van studenten. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bevindingen

Het afstudeerprogramma heeft een omvang van 60 EC en betreft het vierde en deels ook het derde studiejaar. De thesis in het derde jaar vormt de theoretische basis voor de afstudeeropdracht. De thesis wordt gedurende het vierde jaar uitgediept. Zo kunnen theoretische en onderzoekende kaders worden omgezet in een ruimtelijk en kritisch afstudeerproject. Het theorieleuk bouwt zich in de verschillende jaren op in een portfolio en vormt samen met de thesis een afsluitend onderdeel van het afstuderen. De meesterproef is een proces waarin de student ontwerpt vanuit een persoonlijke signatuur. Het onderwerp van het afstudeerproject is vrij te kiezen, maar bevindt zich in de 'scope' van het vak architectuur.

In het afstudeerproject tonen studenten aan dat een zelfstandige beroepsuitoefening in de praktijk mogelijk is, alsmede dat een gefundeerde eigen opvatting (attitude) verworven is. In het afstudeerproject komen de kennis, vaardigheden, inzicht en verantwoordelijkheidsbesef van de student tot uitdrukking. De student toont via het afstudeerproject aan dat hij een overzicht heeft verkregen van de verschillende aspecten van architectuur als discipline, als beroep en van de 'body of knowledge'.

Bij aanvang van het afstudeertraject ontvangen de studenten een exact omschreven jaarplanning, onderdeel van de afstudeerhandleiding. De opleiding hanteert als criteria de opleidings-compe-

tenties zoals geconcretiseerd in het beoordelingsformulier. De afstudeerperiode bestaat uit het maken van het afstudeervoorstel (onderwerp), dat nauwkeurig geformuleerd wordt in het afstudeerplan en verder uitgediept en uitgewerkt tijdens het vervolg van het afstudeertraject. Na het afstudeervoorstel en -plan volgt de onderzoeksfase en de ontwerpfase.

De student neemt deel aan het afstudeeratelier, dat wordt begeleid door het docententeam. Deze ateliers bevatten persoonlijke voortgangsbegeleiding, uitwisseling tussen afstudeerders via presentaties en discussie, bewaken planning, eventuele aanvullende (les)stof, extra bijeenkomsten voor lezingen en eventuele workshops en excursies.

Na het behalen van het eindexamen verzorgen studenten een openbare presentatie van het afstudeerwerk, waarvoor ook relaties van de student en belangstellenden uitgenodigd worden. De openbare presentatie kan worden gepland na de goedkeuring van de afstudeercommissie. De examenzitting vindt plaats in de vorm van een presentatie van het afstudeerwerk door de student (ongeveer 60 minuten), gevolgd door een planbespreking met de examinatoren (ongeveer 30 minuten). Hierna beoordelen de examinatoren het afstudeerwerk in een besloten examenvergadering. De rol van de externe deskundigen is hierbij een adviserende.

De Commissie van Examinatoren bestaat uit de mentoren, de afstudeercoördinator en één

externe deskundige. De Commissie van Examinatoren wordt per student (of per afstudeeronderwerp in geval van samenwerking) aangewezen.

Aanpassingen Corona

De opleiding is van mening dat het niet mogelijk is om het ateliermodel volledig online uit te voeren. Studenten kunnen bij de opleiding dan ook niet afstuderen op een volledig digitaal model. Studenten kunnen wel in kleine groepen volgens de richtlijnen werken aan een ontwerp (zie ook standaard 2). Zij worden daarbij wel zoveel mogelijk digitaal begeleid door docenten.

Monitoring op kwaliteit van het onderwijs heeft plaatsgevonden via de reguliere studieloopbaan-gesprekken. Er vindt extra begeleiding plaats op verzoek. Ook wordt dit aangeboden op het moment dat een docent constateert dat een student minder goed presteert.

Overwegingen

De afstudeeropdracht van de opleiding is volgens de commissie adequaat opgezet en is passend voor het eindniveau. De opleiding kiest voor een specifieke aanpak, waarin de reikwijdte van beroepspraktijk van architecten door studenten voldoende kan worden bereikt. De student rondt de opleiding af met een afstudeerprogramma waaruit zichtbaar wordt of hij daadwerkelijk de beoogde eindkwalificaties op het door de opleiding vereiste niveau heeft ontwikkeld.

De commissie heeft 15 eindwerken bestudeerd van de studenten die de afgelopen twee jaar afgestudeerd zijn. De commissie noemt de eindwerken passend voor de opleiding en stelt bovendien vast dat de eindwerken getuigen van het masterniveau. Met name vindt de commissie het een interessante keuze dat het portfolio van studenten tot het generieke deel van het afstuderen behoort. Zo maakt de opleiding de ontwikkeling van de studenten op een mooie manier zichtbaar. Ook de afsluiting van het

thesisproces met een essay noemt de commissie aantrekkelijk.

De eindwerken zijn volgens de commissie navolgbaar en evenwichtig beoordeeld en de beoordelingen komen overeen met de kwaliteit van het werk. De verantwoording van de beoordeling en de feedback naar studenten krijgt veel aandacht. De koppeling van de feedback met de competenties kan worden versterkt.

De externe beoordelaar functioneert goed als objectivering van de beoordeling. De visitatie is een hulpmiddel geweest bij de ontwikkeling naar een verbeterde beoordeling aan studenten. Het werken met externe beoordelaar vindt de commissie in dit licht dan ook een meerwaarde. De rollen tussen de verschillende beoordelaars kunnen nog verder worden uitgewerkt en versterkt.

De inhoud van de eindwerken is naar het oordeel van het panel goed te noemen: deze past bij het fenomenologisch perspectief van de opleiding. Ook heeft de commissie in elk eindwerk de aspecten ontwerpen en onderzoek op een evenwichtige wijze teruggevonden. Studenten verbinden bovendien interieur op een soepele manier met de architectuur. Deze twee componenten zitten altijd in de eindwerken. Ook de 'body of knowledge' van de opleiding en de vertaling daarvan in de architectonische praktijk komen zichtbaar terug in de eindwerken. Grote maatschappelijke thema's komen in de eindwerken nauwelijks voor.

Afgestudeerden voldoen aan de wensen van het beroepenveld: bureaus waar studenten werken en die afstudeeropdrachten bieden, zijn tevreden over het niveau van de studenten. Studenten vallen op door hun zelfstandigheid, heeft het panel van het werkveld vernomen. Doordat studenten al in de praktijk werkzaam zijn, vinden alumni makkelijk hun weg in het werkveld en het beroep. Ook studenten waarderen van de opleiding niet alleen de architectonische

vaardigheid, maar ook de persoonlijke ontwikkeling die zijn gedurende de opleiding hebben doorgemaakt.

De kwaliteit van de eindwerken wordt structureel en actief geborgd. De examencommissie heeft hierin een sterke rol. Ook docenten spelen een actieve rol in de kwaliteitsborging. Het panel is hier tevreden over. In dat licht adviseert het panel het management van de opleiding om de opleiding rust en stabiliteit te geven, om niet alleen te functioneren naar de letter van de wet, maar ook meer ruimte te voelen naar de zin van de wet te leven.

De commissie onderschrijft het standpunt van de opleiding dat het ateliermodel niet volledig online uit te voeren is. De commissie ziet ook dat de inzet van docenten groot is om studenten zo goed mogelijk te begeleiden in de afstudeerfase. Hiermee biedt de opleiding studenten voldoende mogelijkheden om de eindcompetenties te kunnen behalen en te kunnen afstuderen.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bijlagen

Bijlage 1 Visitatiecommissie

Naam panellid	Huidige functie en relevante vorige functie(s)
Drs. R.R. (Raoul) van Aalst	Commissievoorzitter AeQui en controller bij TenneT
Prof. ir. W. (Wim) van den Bergh	Architect en hoogleraar aan de TU van Delft en Eindhoven. Tevens hoofd van de Academie in Maastricht.
Ir. drs. E.P.N. (Eireen) Schreurs	Architect en als docent en onderzoeker werkzaam aan de TU Delft. Verder is zij PhD-fellow aan de KU Leuven.
J. (Julia) Nabbe	Student Liberal Arts and Sciences (hoofdrichting psychologie) aan de Universiteit Utrecht

De commissie werd bijgestaan door drs. A.N. (Astrid) Koster, extern secretaris gecertificeerd door NVAO.

Alle commissieleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld, ondertekend en deze zijn ingeleverd bij NVAO.

Bijlage 2 Programma visitatie

2 december 2020

Tijdstip	Thema
09.00-09.15u	Ontvangst / welkom
09.15-10.00u	Pitch / introductie Master Architectuur, Introfilm Maastricht Institute of Arts
10.00-10.15u	Pauze
10.15-11.15u	Gesprek studenten en alumni Master Architectuur. Over onderwijsleeromgeving, afstuderen, afgestudeerd in de praktijk.
11.15-11.30u	Korte pauze
11.30- 12.30u	Gesprek docenten Master Architectuur
12.30-13.30u	Overleg panel, open spreekuur en lunch
13.30-14.15u	Gesprek borging (interne commissies) – gezamenlijk
14.15-14.30u	Korte pauze
14.30-15.00u	Gesprek werkveldcommissie (externe commissie)
15.00-15.15u	Korte pauze
15.15-16.00u	Gesprek opleidingsmanagement Master Architectuur
16.00-16.15u	Kort paneloverleg
16.15- 16.45u	Eventueel extra gesprekken
16.45-17.15u	Beoordelingsoverleg panel
17.15-18.00u	Laatste gesprek opleidingsmanagement en terugkoppeling bevindingen

Bijlage 3 Bestudeerde documenten

- Zelfevaluatie
- Aanvullende documentatie:
 - o Handleiding beroepservaring
 - o Bijlage 1 overzicht beroepskwalificaties leerresultaten
 - o OER 2018/2019, 2019/2020 en 2020/2021
 - o Competenties
 - o Curriculum MAC incl. studielast 2020/2021 en voorgaande jaren
 - o Competenties (landelijke bouwkunst eindtermen) en MAC-niveau
 - o Opleidingsbrochure MAC
 - o Studieloopbaanbegeleiding
 - o Afstudeeradministratie
 - o Studentendossiers afstudeerders
 - o Handboek Kwaliteitszorg Zuyd
 - o Studieoverzicht/Booklets 17/18, 18/19, 19/20, 20/21
 - o Jaarverslag ExCie FdvK 2017/2018 2018/2019 2019/2020
 - o Gerealiseerd docent-student ratio – 2019/2020
 - o Docenten MAC (CV document)
 - o Team MAC uren inzet
 - o Reflectiegesprekken met studenten 2017/2018 en 2018/2019 en 2019/2020
 - o Leden Academieraad MAC
 - o Leden Werkveldcommissie MAC
 - o Functioneringsgesprekken dossiers
 - o Academieoverleg (Evaluatie van het onderwijs PDCA)
 - o Docentenoverleg (Evaluatie van het onderwijs PDCA)
 - o Managementteamoverleg (Evaluatie van het onderwijs PDCA)
 - o Toetsnota
 - o Competenties MMA Samenhang Dublin Master Descriptoren en eindtermen, begintermen, kwalificaties, competenties en leerdoelen
 - o Afstudeerhandleiding MAC
 - o Handleiding beroepservaring
 - o Beroepskwalificaties niveaus
 - o Kwantitatieve beoordeling praktijk
 - o Beoordelingsformulier semester
 - o Beoordelingsformulieren transcript of records jr 1 tot en met 3
 - o Beoordelingsformulier examen
 - o Beoordelingsformulier praktijkschouw
 - o Afstudeerhandleiding MAC
 - o Alumni overzicht
- Eindwerkstukken van 15 studenten

AeQui